

OSD 18/19 Uzasadnienie

W dniu 4.10.2018r do Rzecznika Dyscyplinarnego (...) (...) W. wpłynęła skarga K. M. na postępowanie radcy prawnego K. S. (uprzednio: K. T.), będącej pełnomocnikiem przydzielonym skarżącej z urzędu w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w (...). Skarżąca zarzuciła, iż radca prawny K. S. wezwana przez sąd do sprecyzowania pozwu sprecyzowała żądanie pozwu niewłaściwie, bo z pominięciem żądania zgłaszanego jej przez skarżącą, aby sąd nakazał Gminie M. O. przydzielenie powódce odrębnego, samodzielnego lokalu, oraz że nie poinformowała skarżącą o skutkach, jakie mogą powstać po wydaniu wyroku wobec źle sprecyzowanego roszczenia, mimo, iż była ich świadoma. W rezultacie, wyrok Sądu Rejonowego w (...) z dnia 19 grudnia 2017r sygn. akt I C (...) nakazujący Gminie M. O. złożenie oświadczenia woli o wynajmie powódce (skarżącej) lokalu socjalnego nie zapobiegł sytuacji, w której Gmina M. O. w wyniku realizacji wyroku sądowego przedłożyła skarżącej do podpisania umowę najmu lokalu socjalnego przy ul. (...) w O., ale do wspólnego zamieszkania z matką, mimo że względy zdrowotne i rodzinne wskazywały, iż ich wspólne zamieszkanie jest niemożliwe.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego (...) (...) W. postanowieniem z dnia 18 grudnia 2018r sygn. akt R.D. 175/18 odmówił wszczęcia dochodzenia przyjmując brak podstaw do postawienia radcy prawnemu K. S. zarzutu niewłaściwej reprezentacji skarżącej w procesie sądowym. Wskazał, że pozew został przygotowany i złożony osobiście przez skarżącą, a sprecyzowanie przez radcę prawnego jako pełnomocnika z urzędu żądań pozwu dokonane zostało po konsultacji ze skarżącą (k.156-159).

Pismem z dnia 18.03.2019r skarżąca zażądała postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, podnosząc, iż w dniu otrzymania od pełnomocnika z urzędu do akceptacji pisma procesowego precyzującego żądanie pozwu prosiła w rozmowie telefonicznej o ujęcie w żądaniu pozwu jednoznacznego sformułowania, iż dotyczy zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego odrębnego od lokalu socjalnego matki, lecz radca prawny K. S. odmówiła takiego doprecyzowania tłumacząc, iż wynika ono z uzasadnienia pozwu.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. ustalił, co następuje:

Wobec skarżącej K. M. i jej matki M. M. w sprawie o eksmisję zapadł wyrok Sądu Okręgowego w (...) I Wydział Cywilny z dnia 20 listopada 2015r sygn. akt I C (...) nakazujący obu pozwanym opróżnienie, opuszczenie i wydanie (...) w W. lokal mieszkalny przy ul. (...) w O., z zastrzeżeniem wstrzymania wykonania wyroku do czasu złożenia przez Gminę M. O. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego z pozwanymi (k.10). Gmina M. O. zaproponowała skarżącej zawarcie umowy najmu lokalu socjalnego, ale podpisanie umowy uzależniła od podpisania umowy przez skarżącą i jej matkę.

Sprawa z pozwu skarżącej o nakazanie złożenia oświadczenia woli o wynajmie lokalu zawisła w Sądzie Rejonowym w (...) pod sygn. akt I C (...). Jako zobowiązany do złożenia oświadczenia woli mylnie został wskazany Zakład (...). Pełnomocnikiem powódki wyznaczonym z urzędu w czerwcu 2017r ustanowiona została radca prawny K. T. (k.34). Radca prawny K. T. złożyła pismo procesowe(k.36-39) w którym:

-dokonała prawidłowego wskazania strony pozwanej (oznaczając ją jako Gmina M. O.), - w wykonaniu zobowiązania nałożonego na pełnomocnika przez sąd sprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, iż wniosła o nakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia woli o treści: „Gmina M. O. w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) I Wydziału Cywilnego z dnia 20 listopada 2015r (sygn. akt I C (...)) zawiera z K. M. umowę najmu lokalu socjalnego”.

Nadto, w piśmie przygotowawczym (data nieczytelna) złożonym do sprawy I C (...) radca prawny K. T. wniosła o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego sygn.akt KM (...), wszczętego z wniosku Gminy M. O. w oparciu o tytuł wykonawczy - wyrok Sądu Rejonowego w (...) sygn.akt I C (...) - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie sygn. akt I C (...) (k.40-42). Postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 10.X.2017r postępowanie egzekucyjne wobec K. M. (obecnej skarżącej) zawieszono (k.46 akt).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 19 grudnia 2017r sygn. akt I C (...) nakazano Gminie M. O. złożenie K. M. oświadczenia o wynajęciu lokalu socjalnego w O. przy ul. (...).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Przydzielanie lokali socjalnych regulowane jest w ustawie z dnia 21.06.2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie k.c. (j.t. Dz.U, 2018.1234). Przepis art.14 ust.1 nakłada na sąd orzekający o opróżnieniu lokalu wyłącznie obowiązek orzeczenia o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego lub o braku takiego uprawnienia, a zgodnie z art. 14 ust.2 tej ustawy jeżeli w wyroku orzeczono o uprawnieniu dwóch lub więcej osób, gmina zobowiązana jest zapewnić im co najmniej jeden lokal socjalny. Wskazując na treść tego przepisu („co najmniej jeden”), oraz na treść wyroku sygn. akt I C (...) Gmina M. O. wymieniający dwie osoby uprawnione, proponuje skarżącej zawarcie umowy o najem lokalu socjalnego razem z matką M. M., mimo, iż matka odmawia podpisania umowy oraz pomimo tego, że sytuacja osobista i rodzinna skarżącej faktycznie uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

Dokładnie określone w pozwie żądanie wskazujące, jakiego rodzaju rozstrzygnięcia oczekuje powód od sądu określa granice rozpatrywania sprawy przez sąd. Sąd nie może orzekać ponad żądanie. Wytoczone przez skarżącą reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika powództwo było powództwem o ustalenie uprawnienia do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, przy czym okoliczności uzasadniające uprawnienie powódki do zawarcia umowy na lokal socjalny odrębny od drugiej osoby wskazanej w wyroku orzekającym eksmisje były pełnomocnikowi znane. W sprawie sygn. akt I C (...) żądanie pozwu winno więc odzwierciedlać pełne oczekiwania skarżącej co do treści żądanego rozstrzygnięcia tj. w sposób niebudzący wątpliwości zmierzać do nakazania pozwanej Gminie zawarcia z K. M. umowy najmu właśnie samodzielnego lokalu socjalnego. Wydany w sprawie wyrok odpowiadał natomiast dokładnie żądaniu, jakie profesjonalny pełnomocnik sprecyzował w sprostowaniu pozwu a tam nie zostało ujęte, iż żądaniem objęte jest nakazanie Gminie zawarcia ze skarżącą umowy najmu na lokalu samodzielnym, odrębny i niezależny od mieszkania jej matki. (k.52-57). Bez dokładnego sprecyzowania żądania wyrażonego wprost nie jest wystarczające przytoczenie w uzasadnieniu okoliczności, które pośrednio uzasadniałyby rozstrzygnięcie inne niż określone żądaniem pozwu. W skardze wniesionej do Okręgowej Izby Radców Prawnych istotne więc winno być ustalenie, jakie skarżąca miała oczekiwania w zakresie ochrony prawnej wskazanej w żądaniu pozwu i czy przekazała je pełnomocnikowi.

Skarżąca zarówno w skardze jak i w zeznaniach składanych przez Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego konsekwentnie twierdzi, że dyspozycje takie wielokrotnie K. T. dawała. Wyjaśnienie radcy prawnego K. T. przesłane Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego pismem z dnia 16.X.2018r (k. 31 -33) do zarzutu tego nie odnoszą się, powołując się tylko ogólnie na stosowaną przez pełnomocnika zasadę konsultowania ze skarżącą treści pism. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wywodzi, że sprecyzowane przez pełnomocnika żądanie pozwu sprowadzało się do przyznania skarżącej odrębnego lokalu socjalnego, bo wynika to z materiału dowodowego. Ponieważ do rozpoznania skargi istotne jest to, czy rzeczywiście skarżąca domagała się od pełnomocnika wyraźnego sprecyzowania pozwu w ten sposób, że dotyczyłby lokalu samodzielnego, odrębnego od mieszkania matki, okoliczność tę Zastępca Rzecznika powinien szczegółowo wyjaśnić bo jest to niezbędne dla ustalenia prawidłowości zarzutów, czego nie uczynił, ograniczając się tylko do ogólnego stwierdzenia, iż wynika to z materiału dowodowego zebranego w sprawie. Brak ten zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego uniemożliwia prawidłowe rozpoznanie sprawy, przerzucając na Sąd prowadzenie postępowania wyjaśniającego. Poza tym, na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2019r skarżąca przedłożyła postanowienie Sądu Okręgowego (...) Wrocławiu Wydział II Cywilny Odwoławczy z dnia 12 kwietnia 2019r sygn. akt II Cz (...) oddalające zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) oddalające wniosek o wykładnię wyroku sygn. akt I C (...), złożony w celu wyjaśnienia czy wyrok ten zobowiązuje Gminę do zawarcia umowy najmu lokalu na jej wyłączny użytek czy do wspólnego użytkowania z matką. W końcowej części uzasadnienia wyraźnie wskazano, że w sprawie sygn. akt I C (...) „liczba lokali socjalnych dla kilku uprawnionych osób, które Gmina ma obowiązek zaproponować, czy też kwestia pozostawienia przyznanego lokalu socjalnego do wyłącznego użytkowania powódki nie była przedmiotem postępowania”.

Przy ponownym przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, ocena, czy istotnie radca prawny rzeczywiście sprecyzował żądanie pozwu zgodnie z intencją i dyspozycją skarżącej a zwłaszcza czy sprecyzowane żądanie zapewniało skarżącej pełną, oczekiwaną przez nią ochronę prawną winna być dokonana ponownie, także w oparciu o ocenę ustaleń zawartych w postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2019r sygn. akt II Cz (...).

Z tych też przyczyn, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art.465 § 1 i 2 oraz art.330 §1 przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego (...) wskazanym zakresie.

Pouczenie:

Na postanowienie przysługuje stronom zażalenie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego postanowienia.

,